

Sygn. akt: I C 411/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2015 r.

Sąd Rejonowy w Nysie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Grzegorz Kowolik
Protokolant:	stażysta Anna Jakubiszyn

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2015 r.

sprawy z powództwa D. H., A. H., J. H. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

o zapłatę

I. w sprawie z powództwa A. H.:

- zasądza od Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz A. H. kwotę 16.000 zł (szesnaście tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 28 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty,
- w pozostałym zakresie powództwo oddala,
- zasądza od Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz A. H. kwotę 800 zł (osiemset złotych) tytułem opłaty sądowej od pozwu od uwzględnionego powództwa, kwotę 2.400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego i kwotę 17 zł (siedemnaście złote) tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa,

II. w sprawie z powództwa D. H.:

- zasądza od Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz D. H. kwotę 7.000 zł (siedem tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 29 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty,
- w pozostałym zakresie powództwo oddala,
- zasądza od Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz D. H. kwotę 350 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem opłaty sądowej od pozwu od uwzględnionego powództwa, kwotę 1.200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego i kwotę 17 zł (siedemnaście złote) tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa,

III. w sprawie z powództwa J. H. (1):

- zasądza od Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz J. H. (1) kwotę 2.000 zł (dwa tysiące złotych) z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 25 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty,
- w pozostałym zakresie powództwo oddala,

3. zasądza od Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz J. H. (1) kwotę 100 zł (sto złotych) tytułem opłaty sadowej od pozwu od uwzględnionego powództwa, kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego i kwotę 17 zł (siedemnaście złote) tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa,

IV. nakazuje Skarbowi Państwa – kasie tutejszego Sądu zwrócić powodom J. H. (1), D. H. i A. H. solidarnie kwotę 460 zł (czterysta sześćdziesiąt złotych) tytułem niewykorzystanej zaliczki na opinię biegłego zapisanej pod nr 03/492/14,

V. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powodów J. H. (1), D. H. i A. H. solidarnie kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem kosztów opinii biegłego,

VI. odstępuje od obciążania powodów J. H. (1), D. H. i A. H. kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W..

Sygn. akt I C 411/14

UZASADNIENIE

Pozwem, który wpłynął do Sądu w dniu 21 maja 2014 r. A. H. wniosła o zasądzenie od Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 11.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, o ustalenie odpowiedzialności pozwanej na przyszłość za skutki wypadku, któremu uległa powódka w dniu 16 sierpnia 2013 r. oraz o zasądzenie na rzecz powódki kosztów procesu. Tym samym pozwem D. H. wniosł o zasądzenie od Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 11.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, o ustalenie odpowiedzialności pozwanej na przyszłość za skutki wypadku, któremu uległ powód w dniu 16 sierpnia 2013 r. oraz o zasądzenie na rzecz powoda kosztów procesu. Również tym pozwem J. H. (1) wniosła o zasądzenie od Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 6.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, o ustalenie odpowiedzialności pozwanej na przyszłość za skutki wypadku, któremu uległa powódka w dniu 16 sierpnia 2013 r. oraz o zasądzenie na rzecz powódki kosztów procesu.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, iż w dniu 16 sierpnia 2013 r. doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego zostali poszkodowani. Odpowiedzialność za skutki wypadku przyjęło pozwane Towarzystwo (...). Na skutek wypadku A. H. doznała urazu w postaci złamania prawego obojczyka z przemieszczeniem, stłuczenia klatki piersiowej stłuczenia prawego podudzia. Powódka przebywała w szpitalu od 16 sierpnia 2013 r. do 22 sierpnia 2013 r., gdzie przeszła zabieg operacyjny. Po wyjściu ze szpitala okazało się, że powódka musi przejść kolejną operację obojczyka, którą wykonała w Klinice (...) w P.. Natomiast powód D. H. doznał obrażeń w postaci wieloodłamowego złamania podgłowego III, IV i V kości śródstopia lewego z przemieszczeniem, złamania podgłowego II kości lewego śródstopia bez przemieszczenia, złamania lewego obojczyka bez przemieszczenia oraz stłuczenia głowy. Powód przebywał w szpitalu od 16 sierpnia 2013 r. do 22 sierpnia 2013 r., gdzie przeszedł zabieg operacyjny. Z kolei J. H. (1) doznała obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy, stłuczenia klatki piersiowej oraz urazu psychicznego.

Pismami z dnia 8 listopada 2013 r. pełnomocnik powodów zgłosił szkodę w pozwanym Towarzystwie (...). Decyzjami wydanymi w stosunku do A. H. z dnia 18 grudnia 2013 r. i 27 stycznia 2014 r. strona pozwana przyznała powódce kwoty 4.000 zł i 6.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Decyzją wydaną w stosunku do D. H. z dnia 28 stycznia 2014 r. strona pozwana przyznała powodowi kwotę 18.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Decyzją wydaną w stosunku do J. H. (1) z dnia 24 stycznia 2014 r. strona pozwana przyznała powódce kwotę 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Pismem z dnia 7 stycznia 2014 r. pełnomocnik powodów wezwał stronę pozwaną do zapłaty dalszej części zadośćuczynienia.

W odpowiedzi na pozew, która wpłynęła do Sądu dnia 17 lipca 2014 r. Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. wniosło o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona pozwana przyznała, że ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku, jakiemu powodowie ulegli w dniu 16 sierpnia 2013 r. Przyznała również, że ustaliła u powódki A. H. 5% uszczerbek na zdrowiu i wypłaciła jej z tego tytułu kwotę 10.000 zł. Natomiast u powoda D. H. strona pozwana ustaliła 10 % uszczerbek na zdrowiu i wypłaciła jemu z tego tytułu kwotę 18.000 zł. Z kolei u powódki J. H. (1) strona pozwana ustaliła 1% uszczerbek na zdrowiu i wypłaciła jej z tego tytułu kwotę 2.000 zł. Wskazała, że wypłacone zadośćuczynienia są adekwatne do krzywdy jakiej doznali powodowie.

Pismem, które wpłynęło do Sądu w dniu 5 stycznia 2015 r. pełnomocnik powodów rozszerzył powództwo odnośnie A. H. o kwotę 5.000 zł i domagał się łącznie zasądzenia kwoty 16.000 zł, odnośnie powoda D. H. o kwotę 3.000 zł i domagał się łącznie zasądzenia kwoty 14.000 zł.

Pismem, które wpłynęło do Sądu w dniu 14 stycznia 2015 r. pełnomocnik strony pozwanej wniósł o oddalenie powództwa również w zasądzonej części.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 sierpnia 2013 r. około godziny 18 powodowie wracali z L. H., mężem A. H. z K.. Powodowie zasnęli. Na drodze krajowej nr (...) pomiędzy P. a H. L. H. prowadzący pojazd S. (...) o nr rej. (...) w stronę N., zjechał nagle na lewy pas zahaczył lusterkiem o lusterko jadącego z przeciwka pojazdu marki B. o nr rej. (...), a następnie zderzył się czołowo z jadącym z naprzeciwka pojazdem marki R. o nr rej. (...) prowadzonym przez J. H. (2). Siła uderzenia była tak duża, że wyrzuciła pojazd marki R. na pola uprawne i przewróciła go do góry nogami. Sprawca wypadku posiadał stosowne uprawnienia do kierowania pojazdem. W chwili wypadku powodowie mieli zapięte pasy bezpieczeństwa.

Prokuratura Rejonowa w Nysie wszczęła śledztwo w sprawie wypadku i prowadziła je pod sygn. akt Ds. 657/13. W dniu 23 grudnia 2013 r. skierowała do tutejszego Sądu akt oskarżenia. W tutejszym Sądzie toczyło się postępowanie karne pod sygnaturą akt II K 1724/13.

Dowód:

dowód z przesłuchania stron – powódki A. H., k. 102-103,

akta szkody, k. 98:

- notatka KPP w N., k. 55,
- akt oskarżenia.

A. H. ocknęła się w samochodzie. Stwierdziła, że auto jest obrócone o 180 stopni. Poczula opary wydobywające się z silnika oraz ból w klatce piersiowej nie pozwalający oddychać. Wpadła w panikę. Obce osoby i strażacy pomogli jej wyjść z auta podobnie, jak jej mężowi i dzieciom. Cała rodzina została zabrana do szpitala w N.. W najgorszym stanie był L. H., więc lekarze skupili się na nim. A. H. wraz z D. H. czekali na wózkach inwalidzkich na badanie w szpitalu. J. H. (1) po badaniu zwolniono i przekazano pod opiekę dziadkom. A. H. i D. H. przewieziono na oddział chirurgii urazowej.

U powódki A. H. rozpoznano złamanie prawego obojczyka z przemieszczeniem, stłuczenie klatki piersiowej stłuczenie prawego podudzia. W dniu 17 sierpnia 2013 r. zastosowano leczenie operacyjne w postaci otwartej repozycji i zespolenia śródspikowego obojczyka prawego grotem K. i pętłą vikrylową. W szpitalu powódka przebywała w okresie od 16 sierpnia 2013 r. do 22 sierpnia 2013 r. Następnie dostała skierowanie do Poradni (...) Urazowo-Ortopedycznej, gdzie leczyła się od dnia 26 sierpnia 2013 r. do dnia 21 marca 2014 r.

W czasie leczenia pojawiły się komplikacje bowiem nastąpiło przemieszczenie odłamów obojczyka. Powódka zdecydowała się na operację w (...) w P., za którą zapłaciła z własnych środków kwotę około 8.000 zł. W szpitalu przebywała w dniach 13-14 września 2013 r. z rozpoznaniem: (...) wtórnie przemieszczone

złamanie wielofragmentowe obojczyka (powikłanie implantu), niestabilność stawu ramiennego, radikulopatia szyjna prawostronna C 4 – C6, zastarzałe uszkodzenie odstawowe niepełnej grubości (...), (...), uszkodzenie obrąbka tylnego i troczka (...). W dniu 13 września 2013 r. powódka została poddana leczeniu operacyjnemu w postaci artroskopii diagnostycznej stawu ramiennego. Usunięto drut K.. Dokonano otwartej repozyycji złamania obojczyka, ustabilizowano go płytą (...) (H.-tytan) i podano koncentraty czynników wzrostu A. w miejsce złamania. Po operacji jeździła na rehabilitację do K.

Dowód:

dowód z przesłuchania stron – powódki A. H., k. 102-103,

karta informacyjna leczenia szpitalnego, k. 14-15 i 16,

historia choroby, k. 123-131,

opinia biegłego A. B., k. 112-121.

Na skutek wypadku z dnia 16 sierpnia 2013 r. powódka doznała obrażeń ciała w postaci wieloodłamowego złamania obojczyka prawego z przemieszczeniem, stłuczenia klatki piersiowej, stłuczenia prawego podudzia, uszkodzenia tkanek miękkich prawego stawu ramiennego i nadłamania łopatki prawej bez przemieszczenia, co stanowiło 12 % trwałego uszczerbku na zdrowiu pod względem ortopedycznym.

U powódki nie dojdzie do pogorszenia stanu zdrowia na skutek przebytego wypadku. Powódka przez okres 10 tygodni wymagała opieki osób trzecich w wymiarze 3 godziny dziennie. Obecnie takiej pomocy nie potrzebuje.

Ból jakiego doznała powódka miał umiarkowane natężenie i wymagał stosowania jedynie typowych leków przeciwbólowych. Powódka była okresowo niezdolna do wykonywania niektórych czynności w życiu codziennym.

Dowód:

opinia biegłego A. B., k. 112-121.

Powódka posiada obecnie 8 śrub w ramieniu i ma zaburzone czucie w miejscu gdzie były wykonywane zabiegi. Ręka do dziś nie odzyskała pełnej sprawności. Nadal cierpi na bóle karku i głowy, które nie są silne, ale dokuczliwe. W czasie, gdy miała usztywnione ramie, pomagała jej sąsiadka i znajoma, które nie brały za to pieniędzy. Powódka miewa problemy ze snem z przyczyn lękowych. Przez parę miesięcy nie mogła jeździć samochodem. Obecnie prowadzi samochód, ale miewa leki w czasie jazdy.

Dowód:

dowód z przesłuchania stron – powódki A. H., k. 102-103.

Sprawca wypadku był objęty umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartą z Towarzystwem (...) S.A. z siedzibą w W..

Pismem z dnia 8 listopada 2013 r., pełnomocnik powódki A. H. zgłosił szkodę w pozwanym Towarzystwie (...) domagając się kwoty 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 7.950 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

Pismem z dnia 25 listopada 2013 r. Ubezpieczyciel potwierdził otrzymanie zgłoszenia i wezwał pełnomocnika powódki o stosowne dokumenty.

Lekarz orzecznik strony pozwanej ustalił 5% uszczerbek na zdrowiu u powódki.

Decyzją z dnia 18 grudnia 2013 r. ubezpieczyciel przyznał powódce A. H. kwotę 4.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Pismem z dnia 7 stycznia 2014 r. pełnomocnik powódki wezwał stronę pozwaną do zapłaty dodatkowo kwoty 54.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Decyzją z dnia 27 stycznia 2014 r. Ubezpieczyciel przyznał powódce dodatkowo kwotę 6.000 zł.

Dowód:

zgłoszenie szkody, k. 17-20,

pismo ubezpieczyciela, k. 21-22,

decyzje ubezpieczyciela, k. 23-24 i 29-30,

opinia konsultanta medycznego ubezpieczyciela, k. 31,

wezwanie do zapłaty, k. 25-28.

U powoda D. H. rozpoznano w szpitalu wieloodłamowe złamanie podgłowe III, IV i V kości śródstopia lewego z przemieszczeniem, złamanie podgłowe II kości lewego śródstopia bez przemieszczenia, złamania lewego obojczyka bez przemieszczenia oraz stłuczenia głowy. W dniu 17 sierpnia 2013 r. zastosowano leczenie operacyjne w postaci otwartej repozycji i zespolenia III, IV i V kości śródstopia przezskórnie wprowadzonymi grotami K.. Założono powodowi opatrunek gipsowy i opatrunek D.. W szpitalu powód przebywał w okresie od 16 sierpnia 2013 r. do 22 sierpnia 2013 r. Następnie dostał skierowanie do Poradni (...) Urazowo-Ortopedycznej, gdzie leczył się od dnia 28 sierpnia 2013 r. do dnia 15 listopada 2013 r.

Powód był zwolniony z zajęć wychowania fizycznego do dnia 28 lutego 2014 r. Powód rozpoczynał w dniu 1 września 2013 r. naukę w szkole podstawowej, jednakże do dnia 17 października 2013 r. musiał być objęty nauczaniem indywidualnym.

Dowód:

dowód z przesłuchania stron – powódki A. H., k. 102-103,

karta informacyjna leczenia szpitalnego, k. 32-33,

zaświadczenie lekarskie, k. 34,

historia choroby, k. 35-42,

opinia biegłego A. B., k. 112-121.

Na skutek wypadku z dnia 16 sierpnia 2013 r. powód doznał obrażeń ciała w postaci wieloodłamowego złamania podgłowego III, IV i V kości śródstopia lewego z przemieszczeniem, złamania podgłowego II kości lewego śródstopia bez przemieszczenia, złamania lewego obojczyka bez przemieszczenia oraz stłuczenia głowy, co stanowiło 10 % trwałego uszczerbku na zdrowiu pod względem ortopedycznym.

Rokowania co do całkowitego wyleczenia powoda są pomyślne. U powoda nie dojdzie do pogorszenia stanu zdrowia na skutek przebytego wypadku. Powód przez okres 6 tygodni wymagał opieki osób trzecich w wymiarze 6 godziny dziennie. Obecnie takiej pomocy nie potrzebuje.

Dowód:

opinia biegłego A. B., k. 112-121.

Powód w chwili wypadku miał 7 lat. Obecnie nie ma większych problemów z barkiem i stopą. W czasie leczenia skarżył się na dolegliwości bólowe, ponieważ druty, którymi miał złączone kości, miały tendencję do wychodzenia. Druty wyjęto w czasie ściągania gipsu.

Dowód:

odpis skrócony aktu urodzenia, k. 52,

dowód z przesłuchania stron – powódki A. H., k. 102-103.

Sprawca wypadku był objęty umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartą z Towarzystwem (...) S.A. z siedzibą w W..

Pismem z dnia 8 listopada 2013 r., pełnomocnik powoda D. H. zgłosił szkodę w pozwanym Towarzystwie (...) domagając się kwoty 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Natomiast pismem z dnia 25 listopada 2013 r. Ubezpieczyciel potwierdził otrzymanie zgłoszenia i wezwał pełnomocnika powoda o stosowne dokumenty. Pismem z dnia 18 grudnia 2013 r. Ubezpieczyciel wezwał pełnomocnika powoda o kolejne dokumenty.

Pismem z dnia 7 stycznia 2014 r. pełnomocnik powoda wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Decyzją z dnia 28 stycznia 2014 r. Ubezpieczyciel przyznał powodowi kwotę 18.000 zł.

Dowód:

zgłoszenie szkody, k. 43-45,

pismo ubezpieczyciela, k. 46-47 i 48,

decyzja ubezpieczyciela, k. 53-54,

wezwanie do zapłaty, k. 49-51.

U powódki J. H. (1) rozpoznano w trakcie badania w szpitalu stłuczenie klatki piersiowej. Zalecono kontrolę w POZ w razie dolegliwości.

Dowód:

dowód z przesłuchania stron – powódki A. H., k. 102-103,

karta informacyjna porady ambulatoryjnej, k. 55,

opinia biegłego A. B., k. 112-121.

Na skutek wypadku z dnia 16 sierpnia 2013 r. powódka doznała powierzchownych obrażeń ciała lekkiego stopnia w postaci stłuczenia przedniej ściany klatki piersiowej wzdłuż przebiegu pasa bezpieczeństwa, co stanowiło 0 % trwałego uszczerbku na zdrowiu pod względem ortopedycznym.

Obrażenia uległy całkowitemu wygojeniu. U powódki nie dojdzie do pogorszenia stanu zdrowia na skutek przebytego wypadku. Powódka nie wymagała opieki osób trzecich. Urazy doznane w wypadku spowodowały kilkudniowe upośledzenie stanu zdrowia w postaci niewielkich dolegliwości bólowych.

Dowód:

opinia biegłego A. B., k. 112-121.

Powódka J. H. (1) w chwili wypadku miała 9 lat. Wypadku nie pamięta, wydaje jej się, że widzi duży samochód, który wjechał w jej rodzinę.

Dowód:

odpis skrócony aktu urodzenia, k. 65,

dowód z przesłuchania stron – powódki A. H., k. 102-103.

Sprawca wypadku był objęty umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartą z Towarzystwem (...) S.A. z siedzibą w W..

Pismem z dnia 8 listopada 2013 r., pełnomocnik powoda D. H. zgłosił szkodę w pozwanym Towarzystwie (...) domagając się kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Natomiast pismem z dnia 25 listopada 2013 r. Ubezpieczyciel potwierdził otrzymanie zgłoszenia i wezwał pełnomocnika powódki o stosowne dokumenty. Pismem z dnia 18 grudnia 2013 r. wezwał pełnomocnika powódki o kolejne dokumenty.

Pismem z dnia 7 stycznia 2014 r. pełnomocnik powódki wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Decyzją z dnia 24 stycznia 2014 r. Ubezpieczyciel przyznał powódce kwotę 2.000 zł.

Dowód:

zgłoszenie szkody, k. 57-59,

pismo ubezpieczyciela, k. 60-61 i 62,

decyzja ubezpieczyciela, k. 66-67,

opinia konsultanta medycznego ubezpieczyciela, k. 31,

wezwanie do zapłaty, k. 63-64.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo A. H. zasługuje na uwzględnienie w przeważającej części, a powództwa D. H. i J. H. (1) zasługują na uwzględnienie jedynie w części.

Ustalając stan faktyczny, Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez stronę powodową, aktach szkody, opinii biegłego lekarza A. B.. Opinia ta jest zupełna, weryfikowalna i zdecydowana oraz nie była kwestionowana przez strony.

Ponadto Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o zeznania powódki A. H.. Zeznania te są spójne logiczne i znajdują oparcie w pozostałym materiale dowodowym.

Co do zasady odpowiedzialność strony pozwanej za skutki wypadku nie była kwestionowana. Strony pozostawały w sporze co do wysokości zadośćuczynienia.

Przechodząc do rozważań prawnych, należy stwierdzić, że podstawą prawną rozstrzygnięcia jest przepis art. 805 k.c. i art. 822 k.c., w stosunku do pozwanego zakładu ubezpieczeń oraz art. 415 k.c. w stosunku do sprawcy wypadku

z uszczegółowieniem w zakresie zadośćuczynienia w przepisie art. 445 § 1 k.c., a w przepisach 444 § 1 k.c. w części dotyczącej kosztów opieki.

Stosownie do treści art. 805 § 1 i 2 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie: przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, a przy ubezpieczeniu osobowym – umówionej sumy pieniężnej, renty lub innego świadczenia w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku w życiu osoby ubezpieczonej.

Zgodnie z przepisem art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 lipca 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Stosownie do treści art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

W związku z tym, iż sprawca kolizji w czasie zdarzenia objęty był ochroną ubezpieczeniową z tytułu odpowiedzialności cywilnej w Towarzystwie (...) S.A. z siedzibą w W., powodowie skierowali swoje roszczenia do powyższego towarzystwa ubezpieczeniowego.

W tym miejscu należy zauważyć, że jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 września 2003 r., II CKN 454/01 („Izba Cywilna” 2004 nr 6, s. 41), bliskie stosunki rodzinne, jakie łączą sprawcę i poszkodowanego nie powinny wpłynąć na powstanie i zakres odpowiedzialności sprawcy czynu niedozwolonego, a tym samym nie mogą wpływać na zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela (tak SN w uzasadnieniu cyt. uchwały 7 sędziów z 7 lutego 2008 r.). Tak więc fakt bycia współposiadaczem pojazdu przez powódkę A. H., nie miał wpływu na jej prawo do uzyskania stosownego zadośćuczynienia od sprawcy wypadku jej męża. Fakt odpowiedzialności strony pozwanej wobec powódki A. H. nie był przez stronę pozwaną kwestionowany.

Podstawą prawną odpowiedzialności sprawcy wypadku, za którego odpowiada zakład ubezpieczeń, jest przepis art. 415 k.c. Przepis art. 435 § 1 k.c., stanowi, że prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Z kolei przepis art. 436 § 1 k.c. stanowi, że odpowiedzialność przewidzianą w artykule poprzedzającym ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny. Wedle przepisu art. 436 § k.c. w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. Również tylko na zasadach ogólnych osoby te są odpowiedzialne za szkody wyrządzone tym, których przewożą z grzeczności.

Ponieważ w niniejszej sprawie mieliśmy do czynienia z przewożeniem powodów przez sprawcę wypadku z grzeczności, sprawca wypadku odpowiada wobec powodów na zasadzie winy, a więc przepisu art. 415 k.c. Według tego przepisu kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

W rezultacie, aby przypisać odpowiedzialność sprawcy wypadku, muszą zaistnieć łącznie trzy przesłanki: zawinione działanie sprawcy szkody, szkoda po stronie osoby trzeciej i związek przyczynowy pomiędzy zawinionym działaniem sprawcy a powstaniem szkody.

Odnosząc się do pierwszej przesłanki, to kwestia zawinionego naruszenia przepisów ruchu drogowego przez L. H. była bezsporna między stronami i została potwierdzona dokumentami znajdującymi się w aktach szkody, a pochodzącymi z akt postępowania karnego oraz zeznaniami powódki.

Jeśli idzie o drugą przesłankę, czyli szkodę, to należy zauważyć, iż pojęcie szkody nie jest zdefiniowane w k.c. Na tle całokształtu przepisów kodeksu cywilnego przyjmuje się, że szkodą w ścisłym tego słowa znaczeniu jest uszczerbek majątkowy, czyli zmniejszenie się majątku w skutek pewnego zdarzenia. Natomiast „krzywda” jest wynikiem naruszenia dobra osobistego, naruszenia czci, obrażeń ciała, itp. Jeżeli takie naruszenie nie oddziałuje ujemnie na sferę majątkową – jest tylko „krzywda” (szkodą niematerialną). Według art. 361 § 2 k.c. naprawienie szkody obejmuje „straty, które poszkodowany poniósł” (damnum emergens) oraz „korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono” (lucrum cessans) – por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 1996 r., III CZP 2/96, opublikowanej w OSNC 1996/6/79.

Przechodząc do przepisów będących podstawą ustalenia zadośćuczynienia, należy odwołać się do przepisów art. 444 i 445 k.c.

Przepis art. 444 § 1 k.c. stanowi, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu. Zgodnie z treścią przepisu art. 445 k.c. § 1 w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

W orzecznictwie wskazuje się, że przewidziana w art. 445 k.c. krzywda, za którą sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią kwotę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego, obejmuje zarówno cierpienia fizyczne, jak i cierpienia moralne. Nie tylko trwałe, lecz także przemijające zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu polegające na znoszeniu cierpień psychicznych mogą usprawiedliwiać przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego na podstawie art. 445 § 1 k.c. (patrz wyrok SN z 2002.03.20, V CKN 909/00, LEX nr 56027).

Zadośćuczynienie z art. 445 § 1 k.c. powinno być odpowiednie. Pojęcie „sumy odpowiedniej” użyte w art. 445 § 1 k.c. w istocie ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednocześnie wysokość ta nie może być nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być „odpowiednia” w tym znaczeniu, że powinna być – przy uwzględnieniu krzywdy poszkodowanego – utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2001, III CKN 427/00, LEX nr 52766). Jak stwierdził Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 grudnia 2007 r. (I CSK 384/07, LEX nr 351187) zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia nie może oznaczać przyzwolenia na lekceważenie takich bezcennych wartości, jak zdrowie czy integralność cielesna, a okoliczności wpływające na określenie tej wysokości, jak i kryteria ich oceny muszą być zawsze rozważane indywidualnie w związku z konkretną osobą poszkodowanego i sytuacją życiową, w której się znalazł.

Nie ulega wątpliwości, że w świetle zebranej w sprawie dokumentacji, w tym zwłaszcza opinii biegłego sądowego A. B., uraz doznany w wypadku spowodował u powódki A. H. trwałe uszczerbek na zdrowiu w łącznej wysokości 12 %.

Zdaniem Sądu, dochodzona przez powódkę kwota 16.000 zł tytułem zadośćuczynienia, która z wypłaconą przez stronę pozwaną wcześniej kwotą 10.000 zł daje łącznie kwotę 26.000 zł, jest kwotą wyważoną, mieszczącą się w średnich

kwotach orzekanych przez tutejszy Sąd w tego typu sprawach. Zdaniem Sądu kwota 26.000 zł za 12 % uszczerbek na zdrowiu będzie kwotą adekwatną do stopnia tego uszczerbku na zdrowiu oraz cierpień jakich doznała powódka na skutek wypadku, wyważoną, utrzymaną w rozsądnych granicach umożliwiającą powódce złagodzenie zaistniałych skutków wypadku.

Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia na łączną kwotę 26.000 zł wziął pod uwagę, że powódka doznała poważnego urazu prawego stawu barkowego. Ponieważ po pierwszej operacji nastąpiły powikłania, konieczna była druga operacja. Powódka przez długi okres była zdana na opiekę osób trzecich. J. nie mogła się opiekować w sposób należyty rannym w wypadku synem. Do dziś powódka odczuwa dolegliwości bólowe ze strony kręgosłupa i głowy, a prawe ramię nie odzyskało pełnej sprawności.

Tym samym roszczenie o zapłatę kwoty 26.000 zł tytułem zadośćuczynienia było jak najbardziej zasadne.

W świetle zebranej w sprawie dokumentacji, w tym zwłaszcza opinii biegłego sądowego A. B., uraz doznany w wypadku spowodował u powoda D. H. trwały uszczerbek na zdrowiu w łącznej wysokości 10 %.

Jednakże dochodzona przez powoda kwota 14.000 zł tytułem zadośćuczynienia, która z wypłaconą przez stronę pozwaną wcześniej kwotą 18.000 zł daje łącznie kwotę 32.000 zł, jest kwotą zbyt wysoką. Zdaniem Sądu kwota 25.000 zł, będzie kwotą wyważoną, mieszczącą się w średnich kwotach orzekanych przez tutejszy Sąd w tego typu sprawach. Zdaniem Sądu kwota 25.000 zł za 10 % uszczerbek na zdrowiu będzie kwotą adekwatną do stopnia tego uszczerbku na zdrowiu oraz cierpień jakich doznał powód na skutek wypadku, wyważoną, utrzymaną w rozsądnych granicach umożliwiającą powodowi złagodzenie zaistniałych skutków wypadku.

Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia na łączną kwotę 25.000 zł wziął pod uwagę, że powód doznał poważnego urazu lewej stopy i lewego obojczyka. Spowodowało to duży dyskomfort z uwagi na młody wiek powoda i jednocześnie uszkodzenie kończyny dolnej i górnej. Nadto powód miał rozpocząć nowy etap edukacji i na skutek wypadku był pozbawiony możliwości brania udziału w rozpoczęciu roku szkolnego i przez okres półtora miesiąca musiał być objęty nauczaniem indywidualnym. Jednakże, jak to wynika z opinii biegłego, z uwagi na młody wiek powoda jest możliwe wyeliminowanie negatywnych skutków wypadku w stanie zdrowia powoda z uwagi na jego młody wiek. Ponadto aż do miesiąca marca 2014 r. powód był zwolniony z zajęć wychowania fizycznego.

Tym samym roszczenie o zapłatę kwoty 7.000 zł tytułem zadośćuczynienia było jak najbardziej zasadne.

W świetle zebranej w sprawie dokumentacji, w tym zwłaszcza opinii biegłego sądowego A. B., uraz doznany w wypadku nie spowodował u powódki J. H. (1) trwałego uszczerbku na zdrowiu

Tym samym dochodzona przez powódkę kwota 6.000 zł tytułem zadośćuczynienia, która z wypłaconą przez stronę pozwaną wcześniej kwotą 2.000 zł daje łącznie kwotę 8.000 zł, jest kwotą zbyt wysoką. Zdaniem Sądu kwota 4.000 zł, będzie kwotą wyważoną, mieszczącą się w średnich kwotach orzekanych przez tutejszy Sąd w tego typu sprawach. Zdaniem Sądu kwota 4.000 zł będzie kwotą adekwatną do cierpień jakich doznała powódka na skutek wypadku, wyważoną, utrzymaną w rozsądnych granicach umożliwiającą powódce złagodzenie zaistniałych skutków wypadku.

Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia na łączną kwotę 4.000 zł wziął pod uwagę, że powódka doznała jedynie powierzchownych obrażeń ciała. Strona powodowa nie wykazała również, aby wypadek wpłynął w sposób ciężki na psychikę powódki powodując zaburzenia ponad przeciętną miarę w tego typu sytuacjach. Jednakże Sąd wziął pod uwagę, że w wypadku poważnych obrażeń doznała cała rodzina powódki. Powódka musiała przebywać przez okres tygodnia u dziadków. W kolejnym okresie powódka nie mogła liczyć na odpowiednią opiekę i zainteresowanie ze strony rodziców, bowiem rodzice podlegali długotrwałemu leczeniu i musieli skupić uwagę na jej bracie, który był ranny w wypadku.

Tym samym roszczenie o zapłatę kwoty 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia było jak najbardziej zasadne.

Wreszcie trzecią przesłanką odpowiedzialności z art. 415 k.c. jest związek przyczynowy pomiędzy zawinionym działaniem sprawcy, a powstałą szkodą.

W doktrynie (Komentarz do art.361 kodeksu cywilnego (Dz.U.64.16.93), [w:] A. Kidyba (red.), A. Olejniczak, A. Pyrżyńska, T. Sokołowski, Z. Gawlik, A. Janiak, G. Kozieł, Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna, LEX, 2010) wskazuje się, że dla określenia relacji kauzalnej podstawowe znaczenie ma przepis art. 361 § 1 k.c. Wobec mnogości koncepcji związku przyczynowego, tak w ujęciu filozoficznym, nauk przyrodniczych, jak i nauk prawnych, ustawodawca określił tę kategorię jako element odpowiedzialności odszkodowawczej (por. A. Koch, Metodologiczne zagadnienia związku przyczynowego w prawie cywilnym, Poznań 1975, s. 48 i n.). W judykaturze i doktrynie powszechnie przyjmuje się, że przepis art. 361 k.c. należy uznać za odwołanie się do teorii adekwatnego związku przyczynowego, która odpowiedzialnością podmiotu obejmuje jedynie zwykłe (regularne) następstwa danej przyczyny (por. szerzej A. K., Związek przyczynowy..., s. 94 i n.; M. K., Szkada na mieniu..., s. 386 i n.). W art. 361 § 1 k.c. ustawodawca realizuje tę koncepcję, stanowiąc, że zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

W niniejszej sprawie i ta przesłanka została spełniona. Gdyby L. H. nie naruszył przepisów ruchu drogowego, nie zjechał na lewy pas i nie zderzył się z pojazdem jadącym z naprzeciwka, nie doszłoby do wypadku i powodowie nie doznaliby obrażeń, których rekompensaty domagają się w niniejszej sprawie.

Tym samym zostały spełnione wszystkie przesłanki zastosowania przepisów art. 415 k.c. i art. 445 § 1 k.c., więc Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki A. H. kwotę 16.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, na rzecz powoda D. H. kwotę 7.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz na rzecz powódki J. H. (1) kwotę 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Orzeczenie o odsetkach uzasadnia przepis art. 481 § 1 k.c. Stanowi on bowiem, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wysokość odsetek reguluje przepis art. 481 § 2 k.c., który stanowi, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe.

Poza tym przepis art. 14 ust 1 ustawy z dnia z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych stanowi, że zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.

Powodowie domagali się odsetek od dnia następnego po dniu, w którym Ubezpieczyciel wydał decyzje w sprawie wypłaty zadośćuczynienia powodom i od tego dnia Sąd zasądził dochodzone odsetki, uznając, że w dniu wydania każdej z decyzji ubezpieczyciel dysponował pełnymi danymi w celu weryfikacji wysokości zadośćuczynienia dla każdego z powodów.

Podstawą rozstrzygnięcia o odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość za skutki wypadku z dnia 16 sierpnia 2013 r. jest przepis art. 189 k.p.c., który stanowi, że powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Zdaniem Sądu, powodowie wykazali, że mają interes prawny w ustaleniu takiej odpowiedzialności, ale nie wykazali, aby w przyszłości mogły pojawić się nowe następstwa wypadku. Jak wynika z opinii biegłego ortopedy, w przyszłości nie pojawią się nowe skutki w zakresie ortopedycznym wyżej wskazanego wypadku, leczenie powodów jest zakończone, a zmiany mają charakter trwałe.

Orzeczenie o kosztach postępowania uzasadnia przepis art. 100 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie, należało kosztami zastępstwa procesowego pozwanej i kosztami opinii biegłego obciążyć stronę pozwaną, gdyż sprawy o zadośćuczynienie i odszkodowanie zawsze mają charakter oceny, a powodowie wygrali postępowanie co do zasady. Ponadto powódka A. H. uległa jedynie w niewielkiej części postępowania.

Zasądzając koszty postępowania w sprawie z powództwa A. H., Sąd przyznał powódce kwotę 800 zł stanowiącą wysokość opłaty sądowej od zasądzonego na jej rzecz świadczenia, kwotę 2.400 wynikającą z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radcy prawnego oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej ustanowionej z urzędu oraz kwotę 17 zł tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Zasądzając koszty postępowania w sprawie z powództwa D. H., Sąd przyznał powodowi kwotę 350 zł stanowiącą wysokość opłaty sądowej od zasądzonego na jego rzecz świadczenia, kwotę 1.200 wynikającą z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radcy prawnego oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej ustanowionej z urzędu oraz kwotę 17 zł tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Zasądzając koszty postępowania w sprawie z powództwa J. H. (1), Sąd przyznał powódce kwotę 100 zł stanowiącą wysokość opłaty sądowej od zasądzonego na jej rzecz świadczenia, kwotę 600 zł wynikającą z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radcy prawnego oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej ustanowionej z urzędu oraz kwotę 17 zł tytułem kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Ponadto Sąd zasądził od strony pozwanej solidarnie na rzecz powodów kwotę 540 zł tytułem kosztów opinii biegłego, nakazując zwrócić im kwotę 460 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki na opinię biegłego, z uwagi na fakt, iż powodowie ponieśli wspólnie koszty opinii biegłego.